

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt	Égészévre	4 fr
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Fele ő s szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi és érzéki közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadói hivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Petrosény millenniumi alapítványa.

Az egész ország öröm-ünnepet ült a mult évben. Magyarország ezredéves fenállásának emlékére szobrokat emeltek, örök alapítványokat tettek a törvényhatóságok, városok és községek. Petrosény is kifejezést adott hazafias érzületének s a képviselőtestület 1000 frtos alapítványt tett oly szegénysorsú, jó tanuló segélyezésére, ki petrosényi illetőségű. A határozat egyhangulag hozott s magán viseli a közgyűlési tagok fenkölt gondolkozását. Petrosénynek jövedelmező törzsvagyona, vagy a kiadások fedezeti alapjául szolgáló jövedelem-forrása nincsen. A községi pótdából fedezi — csak nem kizárólag — a közköltségeket s így az alapítvány sokkal értékesebb. A gazdag községek 10—100 ezer frtos alapítványa nem terheli úgy az adófizetőket, mint Petrosény polgárait ez az ezer forintos fundáció, mely az adózók filléreiből lesz tőkésítve 5% pótdaó kirovása által.

Egyéb alap hiányában az ónadóztatás, tehát a legérzékenyebb teherviselési mód volt az egyedüli, mely a nemes elhatáro-

zás megvalósítására igénybe vethetett. És a község ezt az áldozatot is meghozta.

Az itteni állami népiskolák igazgatója Nagy Miklós ur azonban a közoktatási törvény rendelkezésére hivatkozással észrevételt tett a népoktatási célokra rendelt 5% iskolaadónak ekénti felhasználása ellen; egyébként helyeslő s méltányolva a képviselőtestület nemes elhatározását.

Bármily szabatosággal szerkesztett törvényhez is hozzáfér az eltérő felfogás s így a felszólalás csak a törvény értelmezésére irányult és nem a határozat ellen.

Igy került az ügy a nagym. vallás és közoktatásügyi m. kir. minister döntése alá, hol a községi képviselőtestület rendelkezésének végérvényes jóváhagyásával az elvi jelentőségű kérdés elintéztet nyert.

A nevezett minister 32333. sz. rendeletével a petrosényi községi iskolaadó kérdését illetőleg kimondja, hogy mivel az ezen adókiivetést elrendelő községi képviselőtestületi határozat felebezzéssel meg nem támadtatott és mert Petrosényben községi iskola ez időszertint nincs, és annak felállítása miután ott állami népiskola van, nem is szükséges, annak elbírálása vajjon az említett adónak kiivetése

és a község által kívánt célra leendő felhasználása törvényes alapon áll-e, melőzendő. Igyekeztek azonban a kir. tanfelügyelő oda hatni, hogy a már kivett adó be is hajtassék. A mikor pedig a község által létesíteni szándékolt kétség kívül szép culturalis célú alapítványra meghatározott 1000 frt befolyt, arról szabályszerű alapító levél készítettő s törvényhatósági megerősítés után, jóváhagyás végett hozzá felterjesztendő. Az alapítvány létesítésére szükséges összeg befolyta után felszabaduló 5% iskolai adó azután községi, esetleg a községgel létrejövő megállapodás alapján állami óvoda szervezésére fordítandó.

Elvi jelentőségű ezen magas rendelkezés részint azért, mert a népoktatási törvény iskolai célokra 5% maximális pótdaó kirovását engedélyezi, sőt megkívánja s ezen tehertől fel van mentve Petrosény; más részről pedig megjelöli azon népoktatási célt, melyre az iskolai adó fordítandó lesz.

Petrosény népoktatás ügyéről a magas kormány és a bányatársaság atyailag gondoskodnak s így lehetővé van téve, hogy az iskola-adó felhasználásával egyéb

„PETROSÉNY és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

Ébredés.

Láttál már hajnalhasadáskor délgnyiló virágot?...

A mint a szürke légtömegben áttör az első fényderengés, felébred a gyöngy virág is. Fehér, rózsás, lila ruhája lerázza magáról a sötét éj borzalmát s parányi kelyhét néhány reszketés után kitarja. Befogadja a legelső harmat-cseppét — szívéig, melyet az éjen át — ruhájának összerezáncolt fodrai távoltartottak kebelétől.

Feltekint, szétnéz; lát ismeretlen dolgokat, érez kimondhatatlan boldogsággal; örömmel várja az első sugarat ölelésre... aztán szerelmesen vonja össze szirmát még egyszer, hogy végre egészen megnyissa keblét a fénynek, gyönyörnek — az életnek.

Ilyen volt ő is, a kis Margit, ki arcán és szívében egyesítette tízennégy évek minden báját s tudatlan naivságával át meg át szőtt gyönyörűségét.

Már ott hagyta bábút, kiknek körében annyiszor átjátszotta az életet — örömeivel. Szívének harmatos kelyhe mintha összerezáncódott volna, hogy kinyílva lásson, érezzen ismeretlen boldogságot.

Bereky Géza a család távoli rokona ott ül szobájában, olvas. — Mit olvasol? Hangzik a félig nyitott ajtón keresztül s ott látja Géza kis rokonát. Szőke, angyal-arcú kandikál be; jönne is, nem is. A rokon nem annyira, de a lányka igen.

— Jösz te ide, kicsi angyal, valamit sugok, — incesleg Géza félredobva érdekes olvasmányát. S szó nélkül oda megy, bár tudja ismeri Géza szívének minden dobbanását, hiszen annyiszor, olyan közelről hallotta már... De hát olyan természetesnek találja ezt...

Géza a lányka szemébe néz, átöleli s — olyan közönséges dolog a többi — megcsókolja.

Ha beláthatna az ember ilyenkor szívébe! De nem lehet. Csak ragyogó szeméi, az az öntudatlan öröm, mi glóriával övezi arcát s testének tiszta, szűzies rémegése mondják: ime az ébredő szív, érzésének s nem ismert vágyainak hevével...

S Géza játszott tovább a játék összefonta észrevétlen a gyermek-lelkeket s az idő repült tovább.

... Milyen varázsa is lehet az ilyen gyermek-szívnek! Szeret — öntudatlan; érez — s nem tudja mit; lát képeket, kiszínezt a boldog sejtjelem ezer színével.

Géza maturus lett; elment jogászokdni. A lányka otthon maradt s szötte tovább ábránd képeit, míg elég nagy lesz, — ha kell —

szemfedőnek is, gyerek-szerelmők összes emlékére. Elváltak, fogadást tettek egymásnak.

S míg telt az idő, hányszor előszedte Margit emlékeit; sorba rakta a gyermek-éveknek, az ébredő szerelmek tanuit.

Géza hasonlólépen. Egyszer aztán addig nézte a hervadt virágokat, míg felnevetett; nevette önmagát a bohó idők szentimentális óráit. Aztán kezébe akadt egy száradt rózsalevél. Az ifjú megrázkódott. Mikor ezt kapta, akkorigérte Margitnak állandó, igaz szeretetét.

— Hát ilyen a férfi-szó? ... Most már nem nevetett, nem is találta olyan mulatságosnak a gyermek-szív ömlengései közt mondott hűség-esküt.

— Hát ha meg is kellene tartani? Feledett ő? ... Nem volna lelkében egy parányi emlékezet, mely összefűzi szívüket? ...

S a száraz rózsalevél képet kép után ujtott fel lelkében.

Kedvtelenül dobta magát hinta-székebe. Elkábultva nézett ki az ablakon s bámulta az őszi légben uszkáló ökörnyalat, melynek szálait zománczozal, szívárvány-színnel szötte át a nap.

S olyan jól esett, hogy fölríasztva a nagyvárosi kalandok emlékeiből agyára toltultak gyermek-szerelmének képei...

Jól esett az ön-vád, az ön-rágalmazás; aztán a küzdelem, míg elfojtva mindent, mi nem Margitra emlékezteti, felszínre hozta ifjú éveinek emlékét.

culturális érdek nyerjen kielégítést s a hivatkozott magas intézmény megadja a lehetőséget, hogy más közművelődési célra fordíttassék az iskolaadó és a helyzetet a viszonyokat ismerő képviselőtestület humánus gondolkozása bizonyára a legüdvösebb célra fogja az 1000 forint alapítvány szabályszerű biztosítása után felszabaduló iskolaadót fordítani.

Petrosény hazafias közönsége mindenestre örvendetes megnyugvással vesz tudomást a magas kormány azon intézkedéséről, melylyel lehetővé tétetett, hogy egy jó magaviseletű, szegény sorsú petrosényi jó tanuló segélyezésére tett alapítvánnyal Magyarország fenállása ezredik éve megünneplésének emlékét megörökíthette.

Községi háztartásunk.

A község háztartása nem csak a felettes hatóság és a képviselőtestület kötelességszerű ellenőrzése alá tartozik, hanem az adózó polgárok is jogosítvák abba betekinteni s esetleges észrevételeiket arra vonatkozólag megtenni. Ezért rendeli az 1886. évi XXII. törvény-cikk az évi zárszámadások és költségvetéseket előzetes hirdetés után közszemlére tétetni.

Petrosény község 1896. évi zárszámadások elkészült. Részletes ismertetésébe nem bocsájtkozunk, nem szándékozván a községi közgyűlés tanácskozásának előbeviteli, mindazonáltal a főbb adatokat a zárszámadás végeredményét ismertetjük:

Petrosény község bevételeiül előírványozva volt 32378 forint 56 krajár, tényleg befolyt az év végén 26187 forint 17 krajár. E szerint 6291 forint 31 krajár kevesebb volt a község tényleges, mint az előírványzat bevétele.

A község kiadása volt 26059 forint 20 krajár, s így pénztári maradvány 127 forint 97 krajár.

Egyben jelezzük, hogy a község 1898.

évi költségvetés előirányzata elkészült még pedig azon alapon, mint a jelen évre, vagyis nem mint autonóm szervezettel bíró nagy község részére. Ezen tény is igazolja legutóbbi vezérkezünkben hangsúlyozott azon feltevésünket, hogy a külön válás s ennek elutasíthatatlan feltételét kópező organizáció még mindig idő kérdése. A törvényben előírt formalitások egész sorozata képezi még a szervezés életbe léptetésének elutasíthatatlan előfeltételét.

A jövő évi költségvetés bevételi s kiadási tételei ugyanazok, mint amelyek a folyó évre előirányoztattak, azzal a különbséggel, hogy a gymnasium fentartása költségeire 600 forint helyett 1500 forint van előirányozva. Ezen többlet pedig onnan származik, hogy a folyó 1897. év utolsó 4 havi szükséglete az ezen évi költségvetés keretében nem nyrvén fedezetet, azzal a jövő évi budget terhelhetett meg.

Műkedvelői előadás.

„KUSZÁR SZERLEM.”

Nem valami léha szerelmi kalandról, nem holmi pikáns nősébsítástól; hanem Muray Károlynak derék műkedvelőink által f. hó 27-én (szombaton) este előadott 2 felvonásos vígjátékáról, illetőleg annak színrehozásáról referálok. A szerkesztő hajlandóságával tisztában vagyok. Ő jónak tartja az én referámat, de mit szólnak a szereplők s különösen a legfőbb fórum: a n. é. közönség?

Színészeket szabad megkritizálni s lehet velük szemben a tárgyalagos bírálat mértékét alkalmazni, de a műkedvelők egészen más tekintet alá esnek s még sincsenek — szerintem — emancipálva a kötelességszerű megjegyzések alól. En tehát ezen meggyőződés által vezéreltetve mindenek előtt kijelentem, hogy a darab megválasztása nem mondható a legszerencsésebbnek. Nem műkedvelőknek s különösen nem fiatal lányoknak való a darab. De ha színrehozott, — még pedig itt először — tehát úgy is mint premierről, úgy is mint műkedvelői előadásról be kell számolni.

Mindenek előtt a vígjáték rövid ismertetése mutatkozik mellőzhetlennek:

Viharos mult után a gazdag két Barkos visszavonult a vidéki kastélyába. Egy szép napon beállt egy éltető nő hozzájuk egy kis gyermekkel s egy levéllel, melyben csak ennyi volt írva: „Bartos urnak! A gyermek meg van keresztelve s az öné. Neve Anna.” A levelet egy énekes nő írta, kinek mindkét Bar-

tos udvarolt s valószínűnek tartotta mindegyik, hogy a másik testvér van érdekelve; tehát felnevelték. A két Bartos nagyon megszerette az eleven kedélyű szép leányt s midőn éppen azon tanakodnak, hogy a már 18 éves leányt örökbe fogadják; beállt Kálmán huszár hadnagy (Gánié Oszkár), az unokaöcs a megszületett Hüpplik Sárkával (Fischer Gizella) nagybátyjai kastélyába. A két Bartos vendégül fogadja a leányt, megtudván, hogy azon énekesnő gyermeke, ki menyasszonykorában Annát mint csecsemőt (Friedman Erzsike) hozzájuk küldte. Azonban beállt a szökevényeket keresves Hüpplik Kázmér (Sebő Jenő) nevével (Varjassy Vilma) s a két Bartos marasztalására náluk maradnak. Kenéz (Fekete József) református pap, Anna nevelője és a család meghitt barátja bizott meg azzal, hogy Anna jövőjét illetőleg Hüppliknével értekezzenek s ez elmondja, hogy a Bartos testvéreknek volt egy énekesnő unokatestvérük, kiről hallani sem akartak. Ez a nő titokban megesküdtött valami Béler nevű huszárhadnagyval (kivel a darabban, mint már Berényi kapitánnyal találkozunk) ki az esküvő után csatába megy s neve az elesettek közé került. E közben megszületik Anna, kinek anyja — halála előtt — Hüpplikné gondozására bízott, de ez egy gazdag dán jegyese lévén a gyermeket magánál nem tarthatta s úgy gondolkodott, hogy a gyűlölt rokon gyermekéről nem fognának gondoskodni, de ha mindkét Bartos azt hiszi, hogy a gyermek a másik testvéré; gondosan felneveltetik. Ugy is történt.

Arról kellene megbizonyosodni már most, — mondá Hüpplikné — hogy Anna atyja él-e? Megjelenik Berényi kapitány, (Kohn Samu) kinek Hüpplikné elbűvöl s kiderül, hogy Béler hadnagy ő volt s Anna az ő törvényt gyermeke. Ez alatt Hüpplik Sárka s Pista úr (Kugel Sándor) megszeretik egymást s Anna és Kálmán meggyőződnek arról, hogy már régóta vonzódnak egymáshoz.

Ez a cselekménye a darabnak, tele érdekes mellék jelenetekkel.

A cselekmény, Anna születésének titka körül forog, mi érdekes bonyodalom okozója. Így Hüpplik Kázmér majd azt hiszi, hogy Anna az ő nejének gyermeke, majd a neje és Berényi kapitány bizalmas beszélgetését titkos találkozásnak véli.

Érdekesebben domborította ki az Anna születési ideje után tudakozódó, majd gyanakvó s töprengő dán szerepét Sebő Jenő huzamos ideig azt hitette el a közönséggel, hogy nejét érdekeltnek gondolja az ügyben, de kitűnt, hogy egy jósnő azt mondta neki; miszerint különös körülmények között találkozni fog egy árva leánnyal kinek születési éve, hónapja és napja számaival ternőtt esinálhat s ezért kutatta Anna születése titkát.

A főszerep Friedmann Erzsikében oly kitűnő személyesítőre talált, ki bár mely színpadon, bármely ensembleben briliroztott volna. Az eleven temperamentuma naiv leányt annyi kedvességgel, oly igazi közvetlenséggel produkálta, hogy a közönséget méltán magával ragadta. Hálás szerepe legcsekélyebb jelenetnek is tudott életet, eleveniséget adni s vonzó megjelenése még inkább fokozta a hatást. Különösen exzellált azon jelenetben, midőn Pistának — pajkosságból — szerelmet vallott, de különösen elragadó volt, midőn bevallja Kálmánnak, hogy ő is szereti.

Zsuzsanna rövid szerepét Dombora Ilonka szintén jellemzően s színpadi otthoniassággal személyesítette. A katonás asszony patthozs jeleneteit igazi katonás bravúrral játszotta meg.

Hüpplik Sárka szentimentális szerepében Fischer Gizika a szerző célzatának megfelelő naivsággal jellemezte a költői hajlamú nőt. Erdeskes volt Pistávali jelenete, midőn a két rokon lélek fellobbanó érzelmé megnyilatkozik.

Hüpplikné személyesítője, Varjassy Vilma, a nagy világi hölgyet kifejezően mutatta be. Oly ügyesen mozgott s oly könnyedséggel imponált a színpadon, hogy feledtetett, miszerint műkedvelő oldja meg a darab bonyodalma.

Sokat kacagott a hálás közönség Fekete Józsefnek, ki a jó lelki református pap szerepében jeleskedett. Kenéznek csak nem minden jelenetben van szerepe s a színműnek ő adja

Levelet hoztak. Nénje írta:
Leveledre sietve válaszolok. Margit beteg. Tudod, hiszen írtam, hogy elmeneteled óta, milyen más teremtés lett belőle. Szótlan; sir sokat, titokban. Elvonul, ahol senki sem látja s ilyenkor könyei közt a legboldogabb. De ez emészti, megöli a lelket. S most betegségében, lázas álmaiban is folyton téged emleget. Felsikolt, hogy dől rád a verendá oszlopa; öleli párnáját, hogy el ne ragadjanak tőle. Aztán felhököt lát, melyek örülten rohannak egymás felé s te ott állasz köztük, míg a fagyos légoszlopok izzó hidegükkel összezuznak.

Szóval állapota aggasztó. Sietve jér haza. Nénéd.

Géza elolvasta kétszer, háromszor a levelet s addig nézte, míg könyes szeméi előtt a betűk összefolytak.

A száradt rózsalevél s a szomorú hír hatása ugyanaz volt.

Először is halomra rakta s megégette nagyvárosi élete összes emlékeit, melyekhez annyi szerelmi kaland, idilli kép fűződött...

Izgatottan, de nyugodt lelkiismerettel ért haza.

Nem lehet édesem, szolt az anya, megesküldte rokonát, — alszik szegényke; pihen a nagy szenvedés után.

Legalább arcát lássam, kedves néném,

ereszsz, fél sem ébred, csak lopva rátekintek. Belepett a beteg szobájába. Nyugodtan feküdt Margit párnáin. A szenvedés nyomai ott ültek arcán, de a halvány pír s mosolygó ajkai azt mondták, hogy legalább álmaiban boldog nagyon.

Hajának gazdagon szétomlott fonadéka kaczerán övezte nyakát s pajkos játékok izzott a tiszta keblet takaró ing fodraival — a szabályos, nyugodt lélekzés alatt.

Géza elmerengett. Meglepte a tizenöt s fél éves lányka szépsége, elragadta azaz átalakulás, min másfél év alatt keresztül ment. Szeretettel csókolta meg a leány homlokát.

Ő felnyitotta szeméit...

— Géza fiam, ne zavard, ne ébreszd fel szegénykét; a váratlan viszontlátás felizgatná nagyon.

Igy szolt az anya s kituskolta az ifjút a szobából; ő felsőhajtott:

Óh Margit, gyógyulj csak meg, hogy bebizonyítsam szeretetem tisztaságát s így megnyerhessem bocsánatodat is.

Nénje kérdő pillantást vetett az ifjúra... Ő mindent megvallott...

Pár hét alig telt el s nem volt boldogabb lányka Margitnál.

Bucsy István.

meg a tulajdonképpeni vigjáték jelleget. És Fekete József — mondhatni, hogy felülmúlhatlanul — interpretálta nehéz szerepét. Egyes részleteket jeleneteiből kiemelni alig lehet. Fényesen disponálva volt s intelligenciája érvényre juttatja szerepének legjelentékeltenebb részét is. Midőn Anna átugratja a sámlin a jó lelkű férfi szegyenkezését, midőn a megszokott Sárkát vigasztalja, a hivatását lelken viselő pap extázisát oly elementáris erővel domborítja ki, mely a legrosszabbnál színésznél is dícsőségére válnék. Ő és Anna irányították a közönség hangulatát leginkább; a szerző is — úgy látszik — eként konstruálta a szerepeiket.

Kohn Samu, Berényi kapitányt jellemzően alakítja s a boldog apá elragadtatását érezte a közönséggel is.

Kugel Sándor leányos naivsággal s remekül adta a nők körében félénk költőt, ki elragadtatásban is megtartotta a lírai hangot, midőn Sárkának szerelmét vallott.

Csutak Gáspár (Bartos Zsigmondot) s br. Ehrenberg Gyula (Bartos Gábort) rokonszenvesen személyesítették s jellemzően mutatták be a két komoly urat.

Gánié Oszkár (Kálmánja), snejdig huszárhadnagy volt s midőn Annával szemben lemond a léha kalandokról s bevallja iránta érzett szerelmét; az érzelmek bensősége jutott kifejezésre.

Azok a tapsok, melyek a műkedvelőket többször a lámpák elé hívták s azok a díszes csokrok, melyeket az elismerés juttatott a hölgyeknek, nem az udvariasság megnyilatkozása, hanem az érdem méltatása voltak.

A közhangulat megnyilatkozásának adok kifejezést azon kijelentéssel, hogy ily összevágó, művészi produkcióban Petrosény közönsége még nem gyönyörködött s a rendező Sternberg B. megérdemelte a közönség ovációját, melyben részesült.

A műkedvelő színtársulat állandóan fogja a közönséget a legújabb és legjelesebb színművek előadásával gyönyörködtetni s általános a sajnálkozás Friedman Erzsike k. a. távozása miatt, kiben nehezen pótolható művész-erőveszt. A műkedvelők társaságunk intelligenciájából még többeket remélnek a közreműködésre megnyerni.

Előadás után megkezdődött a táncz. A zenét a dévai I-ső zenekar szolgáltatta. Lapunk zártakor ott voltak: Andreics Jánosné, dr. Bottenstein Samuné, Csutak Gáspárné, Dombora Lászlóné, br. Ehrenberg Benóné, Fekete Józsefné, Fischer Szilárdné, Grósz Hermanné, Heinrich Viktorné, Huth Adalbertné, Jakabfi Rezsóné, Kohn Mórné, Kozák Györgyné, Kósa Mihályné, Marek Mórné, Pick Samuné, Ruder Jenőné, Rádik Istvánné, Rozgonyi Viktorné (Puj), dr. Rosenberg Ignác, Rippel Vilmosné (Csimpa), dr. Schulek Jenőné, Seelenfreund Vilmosné, Sternberg Bertalané, Triff Bazilné, Tischler Mihályné, Varjassy Istvánné, Vassi Jánosné, Wintergerst Ferencné, dr. Weisz Józsefné, Wendrinsky Oszkárné úrnok; Braum Annuska, Dombora Ilonka, br. Ehrenberg Miczi és Zseni, Fischer Gizella Friedman Erzsike, Grósz Margit, Grósz Piroska, Huth Miczi, Janta Natália, Ruder Mariska, Reismann Malvin, Stern Jozefin, Tribusz Vilma, Varjassy Vilma és Gizike, Weisz Szidónia úrhölgyek.

UJDONSÁGOK.

— **Katasztrófa a vonaton.** Halállal végződő, borzalmas szerencsétlenség történt f. hó hó 23-án d. e. 10 óra előtt a radna vasúti állomáson. A szerencsétlenség a véletlen művének látszott, de a vizsgálat komoly adatokat derített ki arra, hogy a katasztrófa csak esetleg közvetve a gondatlanság volt okozója. — 406. sz. teher vonatra, a mint Arad felé indult, Ackersmann Adolf kíségető fékez — Gross Adolf helybeli rendőrnök a veje — föl akart ugrani. A kik az állomáson voltak, látták, hogy a fékező a lépcsőről megcsuszott és a kerekek alá került, a melyek a szó szoros értelmében testét összeronsolták. Mire a vonat elhaladt fölötté, már teljesen élettelen volt és végtagjai testétől elválva tovább heverték. A holttestet a radnai temető halottas kamrá-

jába szállították, a radnai vizsgálóbíró pedig azonnal megindította a vizsgálatot a szerencsétlenség ügyében. A vizsgálat alatt kiderült, hogy Ackersmann nem csuszott le a lépcsőről, hanem a fogantyú, a melyben kapaszkodott, leszakadt és Ackersmannnak már nem volt ideje máshova kapaszkodni. A vizsgálóbíró a leszakadt fogantyút, mint bűnjelet beküldte az aradi törvényszék vizsgálóbíróához, a mely megindítja a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy a fékező szerencsétlenségénél terhel-e valakit felelősség.

— **Halálozás.** F. hó 26-án d. u. kísérték örök nyugalomra Glasz Ernő m. á. v. pályafelvirágzó gyakornokot, ki nehéz szolgálata teljesítése közben meghalt s ifjúsága legszebb korában 8 napos betegség után kiszenvedett. Temetésén az osztálymérnökség és a formai hivatalnokai kar testületileg volt jelen. Nyugodjék békével.

— **A vízihordó géniuszok és dézsza konteszek viselkedése** már annyira elfajult, hogy a több oldalról vett felszólítás folytán is kénytelenítettünk reagálni felhívni a hatóság figyelmét. Estenden egymást érik a vízihordó leányok, kik egyenként vagy párosával szállítják a háztartásoknál nélkülözhetlen vizet. Ez ellen nincsen senkinek kifogása, de hogy lerakják a csebreket dézsákat, köcsögeket a járdán s akadályozzák a közlekedést s hogy a kilocsolt víz a kövezetre fagy, azt sikamlóssá téve veszélyeztetni a gyanútlanul arra járó közönség testi épségét, az szó nélkül nem hagyható. Ugy tudjuk ki van publikálva, hogy targonczával, kézen hordott vízes edényekkel egyébként a közlekedést akadályozzák — ilyen szállítványokkal nem szabad a gyalog járón az utca útjait kövezeten menni; de ezt a praktikus és szükséges rendelkezést se az inas urak, se a szolgáló úrhölgyek nem respektálják, hanem különösen az utóbbiak egész kedélyesen lerakják a vízihordó edényeket a kövezetre, elfoglalván a járdát egész szélességében s a mosogató nimfák egymással és Adoniszaikkal csoportosulva enyelegnek. Lessoritván az arra járókat a kocsis utra. Felhívjuk erre a hatóság figyelmét annál is inkább, mert az a társalgási módor, melynek akaratlannal is fültanuja a közönség, tisztességes nők arcába kergeti a vért; a csoportosulás és a lerakott vízedények gátolják a közlekedést s a kövezetre locsolt s ráfagyott víz veszélyeztetni az arra járók testi épségét. Elég széles a kocsis út s alkalmas a kéziszállítottak közvetítésére.

— **Bucsuzás.** A következő sorok közlésére kértünk fel: „Mindazon ismerőseim, barátaim s jóakaróimnak kiktől személyesen el nem búcsúzhattam, — Maros-Illyre történet áthelyeztetése alkalmából — ez uton mondom szívesen Isten hozzád azon kérelemmel, hogy nagyrabecsült jóindulatukban megtartani szíveskedjenek, miként én kedvesen emlékezem mindenkor a Petrosényben eltöltött időre.

Müller Reszó, p. ii. szemlélsz.

— **Ároniádák.** Szórazokozó emherekkel volt bajom a héten. Tegnapelőtt egy „készfűrhában utazó” úgynök az utczán megállt s azt kérdezi, hogy hol van a Stern és Tovább cég üzlete. Petrosényben ilyen cég nincsen — mondom én. — Hát én most Petrosényben vagyok. — mondá ő.

Persze, hogy hogy persze, mondom. És ezzel ment az útonmáshoz, hogy elutazzék Karánsebesre s az uton mindenkitől azt kérdezte, miként került ő Petrosénybe?

En nem kutatom.

Egy másik úgynök meg bement a vendéglő egyik külön szobájába, leveti a téli kabátját, elhelyezi az asztal mellett a székre s minta-csomagja szíjjával felakasztja magát a fogásra. En éppen bevetődtem, a szíjját elmetesztem s az úgynök lepotyrtan. Egyéb baj nem történt.

Kérdőre vonom, hogy miért akarta magát megöngyilkolni s ő azt mondta, hogy eszé ágában sincs. Kísitöttem azután, hogy az ipsis szórazokozottságból a kabátja helyett magát akasztotta a ruha-fogásra. Bolond az eset — mondom, de én azért még az ilyenek nyitjára is rájövök minden

Áron.

Köszönet nyilvánítás.

A Salgó-Tarjáni Köszönbánya R.-Társ. petrosényi igazgatósága a helybeli gymnasium fenntartásához az 1897—98. iskolai évben hozzájárul 300 frt segélyvel iskolahelyiséggel és fűtő-anyaggal, azon kívül szegény tanulók tandíja fejében kiutalt havi 30 illetve évi 300 frtot; összesen tehát e czélra áldoz ez évben 1100 frtot. Ezen nemes áldozatkészségeért a gymnasium felügyelő bizottsága nevében az Igazgatóságnak s illetve Nsgos Andreics János bánya-igazgató urnak e helyen is legmélyebb köszönetet mondunk.

Azon kívül a gymnasium czéljaira a folyó iskolai évre 100 frt segélyt ajánlott meg ifj. Pollatsek Miksa budapesti czég, a mely kulturális áldozatáért őszinte köszönetet mond a felügyelő bizottságnak.

Petrosény, 1897. nov. hó 26-án.

Dombora László,
b. alelnök.

Dr. Simon Gyula,
b. jegyző.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Zsilvölgyinek. Azt kérdezi ön, hogy van-e joga a végénynek követelni menyasszonyától azt, hogy ide, vagy oda ne menjen, ezzel vagy azzal ne beszéljen, ezt vagy azt tegye, vagy ne tegye?

A jegyesek még nem házastársak s a kölcsönösségnek a követelésig fokozható mértékét alkalmazni oly tapintatlanság, melyet a jegyesek közötti gyengéd viszony kizár. Ohajtás alakjában egymás tudomására hozott kívánságának az egymáshoz vonzó dolog jegyesek minden esetre hódolnak és ha nem; akkor már ez biztos jele annak, hogy gondolkodásuk nem harmonizál, temperamentumuk különbözik s helyesebb ha ennek tudatában egymással szakítanak inkább előbb, mint később.

CSARNOK

Boszu.

Özvegy Spitz Náczinéről mindenki tudta, hogy az uráról reá maradt „Arany ló” specceráj-üzlet szépen jövedelmez neki. Egyetlenegy leányáról Szalikáról is elismerte az arany ifjúság (a lódoctor a posta-expeditor, meg a városi írnök) hogy herezig teremtes. Mindenik pályázott reá és magában mindenik hogy Szalika az övé lesz azt hitte.

Mindezek tudott dolgok voltak, de azt már senki nem sejtette, hogy özvegy Spitz Nácziné asszonyosság még nem egészen akart lemondani a világ edességeiről. Hiszen néhai férjével Spitz Náci úrral jóformán bele sem kótholhatott, mert a szegény megboldogult többnyire beteg volt. A bánatos özvegy egyáltalában még jussott tartott a földi lét örömeihez, szíve még képes volt akármilyen erősen dobogni és bármilyen hó lángra felfobbani. Szóval e tekintetben még teljesen jó karban érezte magát.

Továbbá pedig a lódoctor a posta expeditor és a városi írnök még csak nem is álmokat arról, hogy Bux Izidor az „Arany ló” üzletvezetője, segédje, hordárja, mindene egy személyben, milyen merész és édes álmokat táplál szintén Szalika iránt. Nem, ezt valóban nem gondolták, mert ilyesmire nem tartották képesnek ezt a nyurga boltos-legényt. Pedig Bux Izidor képes volt erre, mert nem csak, hogy szíve egész hevével szerette Szalikát, de e mellett még praktikus terveit is voltak. Különböző en önként következett, ha Szalika az övé lesz vele jár az „Arany ló” és így egyszerre lesz boldog férj és specceráj tulajdonos.

Am kigondolva mindez igen szépen volt,

de a kivitel végtelen nehézségekbe ütközött. Először is Szálíka sokkal nagyobb előszere-
tettel viseltetett a hullámos göndör fürtök iránt
(a milyennekkel a városi őrök úr rendelkezett)
mint Izidornak lécszög frizurája iránt. Több-
ször gunyosan meg is jegyezte azt, hogy Izi-
dornak a kezei talán 3 kilót is nyomnak egyen-
ként. Sőt egy heves pillanatban (mikor Izidor
térde esve az utolsó tromfot játszott) volna
ki) kerekén kijelentette, hogy az ő szívében
egy csepp hely sincsen megzavarodott pudli-
lovagok számára. Mindezekből iszonyu háboru
keletkezett Bux Izidor keblében és ez a vesze-
delmes vihar tetőpontra hágott akkor, midőn a
városi őrök megkérte és meg is nyerte Szá-
lika kezét. Borzasztó állapota volt szegény
Izidornak, körülbelül egy hétig megrendítő jele-
neteknek volt tanuja egyik-másik kundsajt.
Czukor süvegeket iszonyu erővel dobott egyik
szegletből a másikba. Nagy és éles sajtágó
készel iszonyu párhaj figurákat rögtönzött saját
torka körül. Olyan hangon kérdezte a vevőtől,
hogy: „Mi teszszik?” hogy annak még a haja
is az ég felé állott és valami merényletre gon-
dolt. Hánem végre is megnyugodott. Az a po-
koli terv, mely agyában megszületett, lehí-
tötte vérét. Oh a bosszú oly édes! Még mo-
solygott is hozzá.

Egész esendesen várta be Szálíka lako-
dalmát. Még egy szép tajték-pipát is vett a
vőlegénynek, jókedve is kerekedett megtán-
czoltatni a menyasszonyt úgy, hogy csorgott
róla a veríték. Még merészebb dologra is vete-
medett; a vacsoránál felköszöntötte a meny-
asszonyt versben, hogy a káplán urnak nyitva
maradt reája a szája. De azt még kevesen
vétték észre, sőt a valódi okát éppen nem
tudták, hogy meglehetősen sűrű időközökben
nagy és erős hangu csókokat nyomott a
főnöknő Spitz Nácziné asszonyság vörös keze-
ire. Ilyenkor, — midőn látta, hogy ezen tényke-
dése igen kellemes benyomást gyakorol aszo-
nyára, kaján pillantásokat vetett a fiatal pár

felé! Mintha mondta volna: Megálljatok csak!
— Egy jó szombati ebéd után így szólott
Spitz Nácziné az ő családjához:
— Kedves gyermekeim! Maradjatok kö-
römben kissé. Maga is Izidor legyen itt, fon-
tos beszédem van. Aztán lesütött szemmel,
akadozva, de mély elhatározással felytatta:
— Megboldogult Spitz Nácziával a néhai
férjemmel, kevés örömről volt az életben,
mindig beteg, köhögős volt szegény. Téged
Szálíkam — a te szíved szerint — férjhez
adtalak. Most már én is élni akarok. Háznak
rég hű barátja Bux Izidor úr megkérte keze-
met (csak husz tavasszal lehetett ez a kéz

őregebb az Izidornál) és én odaadtam neki.
Fogadjátok őt szívesen mint apátokat.

Izidor felfogja a helyzet magasztos voltát
és térdre ereszkedik Spitz Nácziné előtt, Szá-
lika jó nagyot visít és elájul a városi őrök a
férje, eltátja a száját és kiejti belőle az Izi-
dortól kapott tajték-pipát. Aztán innepélyes
csend következett. Hogy a csend után mi
következett, nem tudom, hogy Bux Izidor az
ő imádottjának apja és vetélytársának apósa
lett bosszúból.

... Háttha még anyósuk lehetett volna!
L. I.

↓

Tót szépesfalvi tea-vaj

↑

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy
a Petrosény főutezóján lévő üzletemet a közeledő karácsonyi és újévi
ünnepekre az ezen alkalomra megfelelő czikkekkal már is annyira beren-
deztem, hogy azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a n. é. közön-
ség legmagasabb igényeit is kielégíthetem.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáramat: karácsonyfa díszekben és
czukorkákban, valamint valódi Eszterházy cognac, rum, orosz tea, palaczk
borok, pezsgők, valódi prágai és szebeni sonka és különleges hús-
áruimat.

A nagyérdemű közönség további kegyes pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

Kozák Györgyné.

Különféle konzervált halak és rákok.

→

GOTTSCHLIG-féle RUM és TEA

←

↑

MINDENFÉLE SAJTOK

↓

→

VILLANYI-féle CSOKOLÁDÉK

↓

Mindenféle fűszer és csemege áruk a
legjobb minőségben és a legolcsób-
ban beszerezhetők

Jakabfi Rezső,
fűszer és vas-áru üzletében
PETROSÉNY, főutca.

→

ANGOL TEA-SÜTEMÉNY

←